

Interview

TEXT : Thipakorn
PHOTO : Popun

August 2007

ดร.จิรพล สินธุนาวา “คนไทยรู้ว่ามีการะโลกร้อน แต่ไม่ทำอะไร”

มองพ้นจากเรื่องสงครามและการก่อการร้ายออกไป @@ ดูเหมือนเรื่องที่ชาวโลก ‘อินเทรนด์’ มากที่สุดในตอนนี้คือการ ‘รักษาโลก’ ให้ดีขึ้น หรืออย่างแย่ที่สุดคือไม่ควรให้เลวร้ายไปกว่านี้ จากลภาวะที่เราเรียกกันติดปากว่า ‘วิกฤตโลกร้อน’ @@ ในฐานะเพื่อนร่วมดาวเคราะห์ดวงนี้ ประเทศไทยเองก็รับกระแสห้วงโยนี้มาด้วยเช่นกัน @@ ดร.จิรพล สินธุนาวา อาจารย์ประจำคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้หนึ่งที่ติดตามเรื่องขอบลภาวะโลกร้อนและการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองชนิดเกาะติดและยาวนาน @@ ความเห็นและการอธิบายเรื่องลภาวะโลกร้อนของเขา จึงเป็นเรื่องที่ควรรับฟังและตระหนักไว้ไม่น้อย

M : การใช้พลังงานของมนุษย์กับภาวะวิกฤตเรื่องโลกร้อน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ดร.จิรพล : นับตั้งแต่มนุษย์รู้จักเอาพลังงานถ่านหินมาใช้ในปี 1750 เป็นต้นมา ก็ถือว่าเป็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม เอาถ่านหินมาเผาใช้ เอาเครื่องทำไอน้ำมาใช้ แล้วตอนนั้นก็มีการวัดกันว่าปริมาณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศมีอยู่เท่าไร เราก็พบว่ามันอยู่แค่ 270 ส่วนในล้านส่วน ก็ไม่ได้สนใจอะไร ทุกคนก็พัฒนาเอาถ่านหินมาใช้ เจาะลงไปลึกๆ เอาก๊าซธรรมชาติมาใช้ ปรากฏว่า เขาเช็คตามกันมาเรื่อยๆ ปริมาณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มันเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ เจนล่าสุดนี่ 383 ส่วนในล้านส่วน แต่ที่น่าแปลกใจมากๆ คือ อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกมันขึ้นตาม เขาก็เลยเชื่อแน่ว่า มันต้องเกี่ยวข้องกับแน่เลย

“ถ้าจะแก้ไขก็ต้องแก้ที่คน แต่ว่าถ้าจะป้องกัน มันอาจจะสายไปนิดหนึ่ง เพราะว่าปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์บนชั้นบรรยากาศน่าเป็นห่วง มันเยอะมาก”

เขาก็เลยทำการศึกษาวีจักษณ์ แล้วก็พบว่า ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเกิดขึ้นจากการเผาไหม้ น้ำมัน เชื้อเพลิง มันเป็นส่วนสำคัญที่กักความร้อนอยู่ ก็เป็นเหตุให้โลกร้อนขึ้น เมื่อเป็นอย่างนั้นขึ้นมา ก็เลยสงสัยว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เหล่านี้มาจากไหน จากต้นไม้หรือเปล่า...เปล่า ก็กิจกรรมการใช้ น้ำมัน เชื้อเพลิงของเรา เพิ่มขึ้นตามลำดับ มีการขยายเมือง มีการขยายการผลิต จำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น

ฉะนั้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม ที่ผ่านมา (การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศหรือ IPCC ที่กรุงเทพฯ) นักวิทยาศาสตร์ จำนวน 2,500 คน จึงสรุปว่า ภาวะโลกร้อน ร้อยละ 90 มาจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งเขาลังเลมาหลายปีแล้ว ที่จะสรุปทันที แต่ปีนี้ได้เลย 90 เปอร์เซ็นต์ของโลกร้อนที่มันวิกฤตนี้ มาจากการกระทำของมนุษย์ที่ใช้ น้ำมัน เชื้อเพลิง จากการตัดไม้ทำลายป่า แบนอนที่สุดเลย

ในเมื่อเป็นอย่างนั้นขึ้นมา ถ้าจะแก้ไขก็ต้องแก้ที่คน แต่ว่าถ้าจะป้องกัน มันอาจจะสายไปนิดหนึ่ง เพราะว่าปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์บนชั้นบรรยากาศ 383 ส่วนในล้านส่วน ก็น่าเป็นห่วงมันเยอะมาก บางคนถึงขนาดบอกว่า มันถึงจุดที่เรียกว่าไม่สามารถกลับมาเป็นอย่างเก่าได้ หรือ เดอะ พอยท์ ออฟ โน รีเทิร์น คือตอนนี้เตรียมรับกรรมที่เกิดขึ้น

จากการกระทำทรงนี้ได้แล้ว รัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมของประเทศอังกฤษถึงขนาดประกาศเลยว่า มันเป็นการ เขาเป็นฝรั่งที่ไม่ได้นับถือพุทธศาสนาอะ เขาบอกว่ามันเป็นกรรมของคนที่เราได้ใช้พลังงานสิ้นเปลือง และสะสมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์บนชั้นบรรยากาศ จนมากเกินไปที่เราจะจัดการมันได้แล้ว

ตอนนี้เรื่องของการป้องกัน...แทบจะไม่ต้องพูดอะไรเลย ความหวังรีบร้อนที่เดียว ก็เลยมาสู่ว่าง ถ้าสถานการณ์ที่เป็นอยู่ขณะนี้ อะไรเกิดขึ้นบ้าง เช่น อากาศที่มันร้อนขึ้น ก็ทำให้เกิดการเคลื่อนตัวของมวลอากาศที่พัดไปจากเดิม ภาวะความแปรปรวนของภูมิอากาศ มันเกิดขึ้นแล้วในตอนนี้ แล้วก็ทำให้ฝนตกไม่กระจายตัว ทำให้เกิดน้ำท่วม ทำให้เกิดภัยแล้ง ไฟป่า พอลั่งขึ้นมา ความชื้นในอากาศน้อย พอใครจุดนิดหนึ่ง มันก็กระพือเร็วเลย สมมติอย่างหน้าฝน มันจุดไฟไหม้หม้อหุง เพราะความชื้นบนดินมันเยอะ แต่พอหน้าแล้ง ช่วงที่แล้งมันเข้ามามากๆ จุดไฟนิดเดียว มันไป... โอ้โฮ ไฟไหม้ 4 - 5 วันเลย อันนี้ก็เกิดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน แต่ก่อนจะเกิดภาวะโลกร้อน ก็เกิดจากการสะสมของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก่อน รวมทั้งเกิดจากการแปรปรวนของอากาศ อุณหภูมิมันสูงขึ้น อันนี้คือเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

M : ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก็ร้อยละส่วนต่อล้านส่วนถึงจะไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์

ดร.จิรพล : ตอนนี้ก็ปลอดภัย แต่ก็ยังมีขี้บ่ปีทุกปี ตอนนี่ 380 โอ.เค. แต่ที่เขาถล่มมากคือ 450 เพราะตรง 450 จะทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น 2 องศา ตอนนี่สูงขึ้นมา 0.6 - 0.9 องศาเซลเซียสแล้ว ถ้าสูงไปกว่านี้น้ำแข็งจะละลายมากกว่านี้ แล้วถึงจุดที่ว่ามันจะไม่กลับไปเป็นน้ำแข็งอีก เพราะมันร้อนเกินกว่าที่ฤดูหนาวจะทำให้เกิดก้อนน้ำแข็งขึ้นมาแบบนั้นได้อีก

ที่เขาถล่มกันอยู่ที่ว่า 450 แล้วตอนนี้ 380 เหลืออีกแค่ 70 เอง ปีหนึ่งเราปล่อยขึ้นไป 8 - 10 ล้านตัน 450 เมื่อไหร่ อย่างที่บอก เดอะ พอยท์ ออฟ โน รีเทิร์น คือกลับไปเป็นอย่างเก่าไม่ได้ มันต้องรับสภาพกันทุกคน

M : ภาวะโลกร้อน ก่อให้เกิดผลกระทบอะไรบ้าง

ดร.จิรพล : มันก่อให้เกิดผลกระทบ 10 อย่าง ในชีวิตประจำวันของเราเอง ใน 10 อย่างนี้ก็คือ หนึ่ง, เรื่องของคลื่นความร้อน ซึ่งเมื่อสอง

อาทิตย์ที่ผ่านมา ทำให้คนอินเดียตายไป 103 คน ภายในวันเดียวกัน เพราะ ว่าตั้ง 49 องศาเซลเซียส ไม่ไหว ขนาดกรุงเทพฯ 39 องศา คนก็บ่นกันแฉ่ แล้ว ร้อนถึงขั้นรัฐบาลอินเดียประกาศให้เป็นวันหยุดราชการ ห้ามคนออกมา จากอาคารบ้านเรือน แล้วขอให้คนเก็บตัวอยู่ในอาคาร อย่าออกมาเดิน ข้างนอก ถ้าจำเป็นต้องออกมาเดินข้างนอก ให้เอาผ้าปรกหัวปิดหูไว้ อย่าให้ ความร้อนมันออกไป ในวันเดียวกันที่ประเทศปากีสถานตายไป 47 คน นี้อือ คลื่นความร้อน แล้วเมืองไทยก็โดนบ่อย จนเมื่อช่วงเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา กรุงเทพฯ ร้อน 40 องศา แล้วที่แม่สอด จังหวัดตาก ร้อน 43 องศา ตายไป 3 คน เพราะฉะนั้นเรื่องของคลื่นความร้อนนี่คือภัยอันดับหนึ่งเลย

สอง. ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เพราะว่าพอลูกโลกมันร้อนขึ้น อุณหภูมิสูงขึ้น น้ำแข็งก็ละลาย น้ำแข็งบนภูเขาสูงๆ ซึ่งเป็นน้ำแข็งหิมะนี่ ลามพันปี พอ ละลายขึ้นมา เป็นยิ่งไงครับ น้ำจืดที่ละลายมาก็ไหลลงสู่ทะเล ทำให้ระดับ น้ำทะเลสูงขึ้นกว่าเดิม ทีนี้ น้ำทะเลมันไม่ได้อยู่นิ่งๆ มันมีคลื่นตลอดเวลา คลื่นที่มันซัดเข้ามาทุกนาที ยิ่งคลื่นสูงขึ้น มันก็ซัดเข้าไปถึงชายหาด ตัว อาคารมันก็ดูทรายเป็นได้ตัวอาคารลงมา ก็ทำให้เกิดการทรุดของตัวอาคาร หลังคาพังลงมา ชายหาดเสียหาย ถนนพัง อย่างประเทศไทย เสียหายมาก ทีเดียวก กรุงเทพฯ ป่าชายเลนหายไปปีละ 8 - 10 เมตร ปัจจุบันเสาเขตของ กทม. ออกจากชายฝั่งไป 900 เมตร เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่มีที่ย่อยวัน เลยในเรื่องของระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น

ปัญหาที่สาม. เรื่องของโรคระบาด โรคภัยต่างๆ มันกลับมาอีก อย่าง วัณโรคเป็นเยอะขึ้น คนก็สงสัยว่าวัณโรค เราจัดการมันอยู่มื่อแล้ว หายแล้ว แต่ทำไมมันกลับมาอีก แล้วอีกโรคคือมาลาเรีย ปรากฏว่า คนที่เดินทางไป ต่างประเทศ อย่างที่ญี่ปุ่น มีคนไม่เคยทำพาสปอร์ตเลย แต่เป็นมาลาเรีย ก็ แสดงว่าอากาศในโตเกียวมันร้อนขึ้นแล้ว พอร้อนขึ้นทำให้ยุงที่มีเชื้อ มาลาเรียมันไม่ตาย ก็ไปกัดคนข้างโรงพยาบาลเป็นมาลาเรีย ไม่ใช่แค่ที่ ญี่ปุ่นนะ ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษก็เป็นด้วยนะ คนไม่เคยเดินทางไป ต่างประเทศ ไม่เคยมีพาสปอร์ต แต่เป็นมาลาเรีย เพราะว่ามันก็ท่องเที่ยวที เป็นมาลาเรีย กลับมาจากกาการท่องเที่ยวมาอนรักษาคตัว แล้วทำให้ยุงที่มี เชื้อไปแพร่กระจายกัดคนอื่น

ปัญหาที่สี่. ก็คือ การที่น้ำแข็งในที่สูง บนภูเขาหิมาลัย ธารน้ำแข็งบน ภูเขาสูงๆ อย่างเทือกเขาดีริมาจาร์โร ในทวีปแอฟริกา มันละลาย ซึ่งมัน เป็นปัญหาสำคัญมาก เพราะน้ำแข็งเหล่านี้เป็นแหล่งน้ำจืดที่สำคัญของ คนประมาณ 2 พันล้านคนทั่วโลก เพราะมันไม่มีฝนอย่างบ้านเรา ก็อาศัย น้ำแข็งละลายมา อย่างแม่น้ำคงคาจากธารน้ำแข็งเลย อย่างนี้เป็นต้น พอ น้ำแข็งละลายเสร็จเรียบร้อย ก็จะมีน้ำจืดที่ได มาทำน้ำประปา ทำอะไร ต่างๆ ใช้สอยกัน พอน้ำแข็งละลายไปเร็ว หรือหนื่อยลง พวกนี้ก็จะลำบาก เพราะไม่มีแหล่งสำรอง แล้วฝนนานๆ ตกที เพราะฉะนั้นเขาก็อยู่ในภาวะ วิกฤตเช่นกัน

ปัญหาข้อที่ห้า. เรื่องของขั้วโลกเหนือ ขั้วโลกใต้ ทีมันร้อนขึ้น ทีนี้ ขั้วโลกเหนือ ขั้วโลกใต้มันมีน้ำแข็งหิมะปืออยู่ที่นั่น มันร้อนขึ้นปุ๊บ น้ำแข็งก็ ละลาย ขั้วโลกเหนือมีน้ำแข็งอยู่ในทะเล พอมันละลายปุ๊บ น้ำแข็งที่ขั้วโลก เหนือหายไป กระแสน้ำอุ่นมันก็จะไม่จมลงทะเลลึก ซึ่งปกติมันเจอน้ำแข็ง มันต้องจมลงทะเลลึก มันก็จะเกิดการแปรปรวนของกระแสน้ำอุ่น กัลฟ์ สตรีม ไปทั่วโลกอีก ก็ทำให้เกิดการระส่ำระสายเรื่องของภาวะอากาศอีก ด้วย นี้อือห้าปัญหาแล้ว

ปัญหาที่หก. เรื่องของโลกร้อน มันทำให้เกิดปะการังฟอกขาว เนื่องจากว่า น้ำทะเลที่ร้อนขึ้น ทำให้แบคทีเรียตาย ทำให้จุลินทรีย์ตัวเล็กๆ ซึ่งเป็นตัวสร้างเซลล์ปะการังมันตาย พอตายปุ๊บ ตัวสร้างสีมันหายไป

ประกอบกับน้ำทะเลมันดูดซับคาร์บอน- ไดออกไซด์บนชั้นบรรยากาศเข้ามาอีก ก็เลย ทำให้น้ำทะเลเป็นกรดมากขึ้น ปะการังฟอก ขาวเยอะมาก

ต่อมาคือเรื่องของภัยแล้งกับไฟป่า ปีนี้ เราเจอมาก สัปดาห์ที่สองของเดือนมีนาคมที่ ผ่านมา ที่เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เจอเยอะมาก ถึงขั้นที่หมอกควันเต็มไปหมด เลย

ปัญหาต่อมา คือในเรื่องของการที่ฝนตก เฉพาะที่ คือฝนมันต้องตกกระจาย แต่มันไม่ ตกที่...อย่างอ่างลอบแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ฝน ตกคืนเดียว 550 มิลลิเมตร ซึ่งที่ลอบแลเจอ ปริมาณน้ำฝน 38 มิลลิเมตร ก็เรียกว่าแฉ่แล้ว เจอ 550 มิลลิเมตร นี้อือทะเลลึกมาจากภูเขา เป็นโคลนเลย โหลมาชนบ้านเรือน ตายไป 67 คน แล้วมันไม่ใช่แค่ที่ลอบแลอย่างเดียว มันยัง ไปที่จังหวัดแพร่ และที่จังหวัดอื่นๆ ด้วย ทีมี การเสียหายเกิดขึ้น

การตกของฝนเดี่ยวนี่ ปริมาณน้ำฝนมัน ไม่เปลี่ยนแปลง แต่มันไม่กระจาย มันไปแช่อยู่ ทีเดียว เหมือนท่อที่รั่วไหลลงมาเลย ทีนี้ต่อให้มี ป่า มีต้นไม้หนาแน่นแค่ไหนแล้วแต่ รากมัน ทานไว้ไม่ไหวหรอก ดินมันอ่อน ก็ไหลมาพร้อม ดิน โหลเป็นต้นเลย อันนี้คือปัญหาที่ตามมา

อีกปัญหาก็คือ น้ำทะเลที่สูงขึ้น ซึ่งเป็น เพราะที่อนน้ำแข็งละลาย ต้นไม้มันล้มลงไปปีๆ เป็นหมื่นๆ ต้น ต้นสนอายุ 60 ปี ซึ่งมันเกิดมา ได้ ไม่เคยเดือตร้อนอะไรเลย ถ้า น้ำทะเลมันอยู่ ตรงนั้น ต้นสนขึ้นไม่ได้ แต่ น้ำทะเลอยู่ต่ำมาก ต้นสนขึ้นมา 60 ปีแล้วอยู่มาวันหนึ่ง รากมัน ไม่มีอะไรเกาะ เพราะทรายมันโดนดูดไปหมด ก็ล้มลง แล้วมีเจ้าของบ้านพักตากอากาศแถว ปรานบุรี ประจวบคีรีขันธ์ มีเยอะมากทีเดียว ไปแล้วตกใจ ไม่ได้กลับไปบ้านสองสามอาทิตย์ ต้นสนอันหายไปไหน นอนอยู่ชายหาดหมดแล้ว ไทรศัพท์เรียกผู้รับเหมามาเลย ทำรั้วใหม่ ทำคันทันคอนกรีตใหม่ เราก็บอกว่า ไม่ต้องหรอก คุณ มันไม่ได้ช่วยอะไรแล้ว พอคุณทำเสร็จ กลับไป คลื่นมันก็มาอีก ก็ลิวทรายอีก เขาก็ ถามว่า ต้องทำยังไง ผมก็บอกว่าคุณต้อง ทำใจ ดินเหลือแค่นี้ หรือไม่กี่ชายชะ เขาก็ทำ หน้าตั้น ชายเธอ ผมก็บอกว่าคุณไม่ต้องเอาใจเป็นภาระก็ต้องชาย

M : ที่เราพูดกันคิดปากว่า ก็หาเรียนกระงๆๆ จังๆ แล้ว ก็หาเรียนกระงๆก็มีคุณสมบติ ะไรบ้าง

ดร.จิรพล : ถ้าพวกเราสามารถดูดซับความร้อนได้ด้วย
ถามว่ามีอยู่บนผิวโลกมั๊ย มันสูงจากผิวโลก 12
กิโลเมตร ใต้ผิวโลกเรานี้ หลังคา มันสูง คอนกรีต มัน
ดูดซับความร้อนจากดวงอาทิตย์ไว้ ที่นี้พอมันดูดซับ
ความร้อนไว้มาก ๆ ก็พยายามจะแผ่ออกไปเหมือนกัน
เพราะมันไม่ใช่ปกติของมัน มันก็แผ่รังสีออกไป แต่
ตอนที่เขาเข้ามาจากดวงอาทิตย์ มันเข้ามาเป็นอัลตรา
ไวโอเล็ต มันจะร้อน ทะลุทะลวงสูงมาก เปรี้ยงเข้ามา
ถึงหลังคาตึกเลย นั่นคืออัลตราไวโอเล็ต แต่ตอนที่มัน
แผ่รังสีเป็นมีราจขึ้นไป มันเป็นอินฟราเรด ที่มีพอมัน
อินฟราเรดไป อ่างาจะทะลุทะลวงมันต่ำแล้ว อ่างาจะ
ทะลุทะลวงมันต่ำ มันก็ขึ้นไปถึงชั้น 12 กิโลเมตร ก็ไป
เจอก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งลอยตัวแค่นี้ มันลอยตัว

“การตกของฝนเดี่ยวนี ปริมาณน้ำฝนไม่เปลี่ยนแปลง แต่
มันไม่กระจาย ไปอยู่กึ่งเดียว ต่อให้มีป่า มีต้นไม้หนาแน่น
แค่นั้นก็แล้วแต่ รากมีหนานิวไม่ไหวหรืออก ดินมันอ่อน ก็
ไหลมาพร้อมดิน”

สูงไปกว่านี้ไม่ได้ ตรงนี้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก็เลยดูดซับความ
ร้อนเอาไว้

ความร้อนที่ดูดซับของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก็เช่นเดียวกับ
คอนกรีต มันก็จะพยายามปล่อยกลับมาอีก เจอรังสีความร้อนจาก
พื้นดินขึ้นมาอีก ฉะนั้นมันก็จะปะอยู่ตรงกลาง กลายเป็นว่าชั้นผิว
โลกที่ 12 กิโลเมตร มันร้อนมาก เพราะฉะนั้นก๊าซที่มันปกคลุมทั่ว
โลก เปรียบเสมือนว่าในประเทศที่หนาวเย็น เขาจะทำห้องกระจกเอา
ไว้สำหรับถักนิตตั้งในฤดูหนาว คุณก็พับแม่ลูกได้ เพราะตรงนั้นจะ
เป็นห้องที่อุ่นที่สุด แสงแดดเข้ามา เพราะไม่มีหลังคาที่บีบอยู่ อัน
นั้นเป็นสภาวะเรือนกระจก เขาก็เลยเหมือนกับว่าโลกเราอยู่ใน
สภาวะเรือนกระจก ซึ่งมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เปรียบเสมือน
กระจกคลุมเอาไว้ เราจึงติดปากพูดกันภาวะเรือนกระจก

M : มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ใหม่ว่ามีก๊าซอะไรบ้าง

ดร.จิรพล : ก๊าซพวกนี้ที่สำคัญและมีปริมาณมากที่สุดคือก๊าซ
คาร์บอนไดออกไซด์ รองลงมาคือมีเทน อันดัลสาม ก๊าซในดัลส-
ออกไซด์ อันดัลบองๆ ลงไปก็พวกซีเอฟซี (คลอโรฟลูโอโร-
คาร์บอน) พวกไฮโดรคาร์บอนทุกชนิด รวมทั้งละอองน้ำในอากาศ
ซึ่งก็ทำหน้าที่เป็นก๊าซเรือนกระจกได้ด้วย เพราะมันจะดูดซับความ
ร้อน แล้วก็ถ่ายเทความร้อนกลับมาใหม่ เพราะฉะนั้นตัวที่หนักที่สุด
ที่เรากลัวก็คือคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ก็ขึ้นไป
เหมือนกัน แต่ปริมาณไม่มากเท่าคาร์บอนไดออกไซด์ เพราะ
คาร์บอนไดออกไซด์มาจากต้นไม้ มาจากเราหายใจ มาจากท่อ
ไอเสียรถยนต์ กลับขึ้นไปอยู่เยอะมากทีเดียว

**M : ความจริงแล้ว มีวงจรมองว่า ก็สิบปี
อุณหภูมิโลกถึงสูงขึ้น**

ดร.จิรพล : วงจรของมันคือ ยุคน้ำแข็ง หรือยุค
อะไรต่างๆ มันใช้เวลาเป็นพันปี ตอนนี้อย่างไม่ถึง
แต่ที่มันมาเร็วว่ากำหนดมาก แล้ววงจรมอง
อากาศ การเปลี่ยนแปลงนี้มัน 50,60 ปี นี่ยังไม่
ถึง หลายอย่างด้วยกันที่เราคิดว่า เป็นเรื่องของ
การแปรเปลี่ยนตามธรรมชาติหรือเปล่า ไม่ใช่
เรื่องของโลกที่ร้อนที่เจอกันไปเอง แต่ปรากฏว่า
นักวิทยาศาสตร์ที่มาประชุมกัน 2,500 คน บอก
ว่าไม่ใช่แล้ว เขาเช็กทุกอย่างที่เกี่ยวข้องแล้ว
มันไม่ตรงกับวงรอบใดเลย แล้วที่สำคัญที่สุดคือ
ระยะเวลาเกิดมันสั้นลงแล้ว คือวงรอบมัน
บางที่ 2 พันปี หรือ 1,800 ปี 6 พันปี แต่ไม่
ตรงกับอะไรเลย มันเกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้น
ตัดประเด็นเรื่องของธรรมชาติมันอาจจะเป็นเรื่อง
ของวงรอบของการแปรเปลี่ยนไปตามธรรมชาติ
ที่เรากังวลกันไปเอง...ไม่ใช่ครับ เป็นเรื่องของ
ผลกระทบของมนุษย์จริงๆ

ฉะนั้นปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ใน
อากาศมันเพิ่มขึ้น ความรุนแรงของความ
แปรปรวนก็ยิ่งปรากฏชัดมากขึ้น

คราวนี้ไม่ใช่เป็นเพราะว่า เราฆ่าสังเอด
กันตอนนี มันไม่ใช่เรื่องต้องสังเอด สมัยก่อน
ต้องคอยดูว่าใช่หรือไม่ใช่ สมัยนี้ป้ายโฆษณา
ใหญ่ๆ มันล้มลงมาเพราะว่าแรงของลมมันมาก
ขึ้น ประกอบกับป้ายเรามีเยอะด้วย แต่ตรงนั้นมัน
ชัดเจนแล้วว่า มันเป็นเรื่องของภาวะอากาศ
แปรปรวน แล้วที่น้ำเป็นห้วงในขณะนี้ คือ
กรุงเทพฯ เดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ระดับน้ำ
ทะเลสูงขึ้นกว่าปกติ 1 เมตร 95 เซนติเมตร
คือกรุงเทพฯ สูงกว่าระดับน้ำทะเล 85
เซนติเมตรเอง แล้วจากจุดนี้ขึ้นไป 1.95 เมตร
ผู้ว่าฯ กทม. คุณอภิรักษ์ โกษะโยธิน ตกใจว่า
น้ำอะไร มาจากไหน ปรากฏว่า นี่คือการระดับ
น้ำทะเล ที่ลมตะวันตกเฉียงใต้จากใน
มหาสมุทรแปซิฟิก มันพัดเข้ามา อันน้ำเข้ามา
ในอ่าวไทย น้ำทะเลสูงขึ้น ซึ่งโดยปกติ น้ำทะเล
ตรงนี้จะสูงขึ้นประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม
ที่น้ำเหนือหลาก และน้ำทะเลหนุน มันจะขึ้นมา
พอดี แต่ที่อยู่ๆ มันขึ้นมาเฉยเลย ดูแล้วก็มัน
ตั้งไม่น่ากันไม่ทัน

ฉะนั้นการแปรปรวน อย่างที่บอกมี 3
ทางด้วยกัน คือ ป้องกัน เตรียมรับ และปรับตัว
นี่ ป้องกันไม่ได้หรอก เข้าไปแล้ว (To Lot) ที่
บอกว่าเข้าไปแล้ว คุณต้องเข้าใจว่า ถ้าคน 200
คน ที่นั่งในห้องประชุมยินดีพร้อมใจที่จะช่วยกัน

เปิดไฟที่บ้าน เปิดเครื่องยูนิตที่บ้าน ไม่ขยับยอนต์ 2 อาทิตย์ได้ ตาม
ว่าคนไทยอีก 63 ล้านคนเอามือ รุมัย ยังไม่รู้เลย

M : ถ้าเข้านั้นเตรียมรับอย่างไร

ดร.จิรพล : เตรียมรับก็คือว่า หนึ่ง, เราเคยอยู่ในทางซึ่งน้ำไหลต้องย้าย
ออก เรารู้ว่าตรงนี้เป็นหุบเขา ซึ่งดินมันดี ทำมาหากินดี เพราะปลูกได้ ตรง
นี้เป็นจุดอันตราย เพราะเวลาน้ำมันทะลักมาที่ มันไม่ได้อยู่เฉพาะที่ร่องน้ำ
มันจะไหลเอ่อท่วมสองฝั่งลำน้ำมาเลย ตรงนี้ก็ทำให้เกิดภาวะวิกฤต คือ
น้ำท่วม ถ้าเตรียมรับคือ อย่างเชียงใหม่ รู้ว่าน้ำมันจะท่วมทุกปี พื้นชั้น
ล่างอย่าทำปรังเกด ปลูกอะไรไปเลย เพราะน้ำมา น้ำท่วมมันก็กลายเป็น
ปลาน้ำจืดลอยอยู่ในน้ำ เพราะฉะนั้นก็อย่าทำ

ปลั๊กเราเคยอยู่ต่ำก็ขยับขึ้นให้สูง เพราะเวลาน้ำมาจะได้ไม่สุด ไม่
ซืด เพราะมีที่แล้ว พระท่านถือได้ไว้ไปเสียบปลั๊กที่อยู่สูงจากน้ำเพียง 3
นิ้วเอง ท่านเสียบไปก็มรดกภาพไปกับได้ไว้นั่นเอง ตรงนี้ต้องเตรียมรับ แล้ว
ระบบไฟเปลี่ยนใหม่ให้หมด ตรงไหนที่เสียหายเออะๆ เราแล้วว่ามันจะ
ต้องมาในเดือนไหน ก็เตรียมรับย้ายของออกซะ ถ้ายังไม่ย้ายบ้านก็ย้าย
ของไปไว้ชั้นบน แล้วเวลาฝนมา น้ำมา ก็ไม่เดือดร้อนมากมายนัก

เตรียมรับอีกอย่างคือ ต้องทำให้อุณหภูมิร่างกายแข็งแรง เป็นเพราะ
ว่า โรคที่มาที่น้ำท่วม ภัยแล้ง อากาศแปรปรวนมันจะเออะ เราว่าก็มี
โรคซาร์ส มีไข้หวัดนก เราว่าก็มีอีหุ เราว่าก็มีโรคภัยอีกหลายอย่างด้วย
กันที่ตามขึ้นมา แล้วโรคบางโรคที่ใหม่ที่เราไม่เคยรู้จัก ไม่ใช่ว่าปล่อยให้มี
เกิดขึ้นแล้วค่อยไปหาหาหมอ หอระโหมรักษาพยาบาลกัน ซึ่งไม่ค่อย
ได้ช่วยอะไร

ส่วนเรื่องของการปรับตัวก็ต้องปรับให้เข้ากับสภาวะอย่างนั้นละครับ เรา
จะคุ้นชินกับเรื่องการไร้หลังงานเงินเปลืองไม่ได้ ต้องปรับมาใหม่ เช่นว่า
ปรับตัวจากที่เคยไปซื้อบั้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์ วันพุธกับวันเสาร์ ก็เหลือ
อาทิตย์ละครั้ง ลดจำนวนครั้งที่ต้องขับรถไปซื้อบั้งได้มัย จากนั้น
ก็คือว่า โหนๆ ซื้อบั้งสัปดาห์ละครั้ง ซื้อแถวบ้านได้มัย แทนที่ต้องขับรถไป
ในห้าง นี่ก็ต้องปรับแล้ว เพื่อปล่อยให้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อยลง

ชื่อโกสุมเสริจเรียบร้อย บางอย่างมันปลูกที่บ้านเองได้ หากบ้าน
คุณปลูกต้นโกสุมได้ มันก็ปลูกมะเขือได้ ทำไม่ปลูกมะเขือ ปลูกกะเพรา
ได้ ทำไม่ไม่เอาอย่างนี้ ทำไม่ไปปลูกโกสุมเหมือนคนอื่นเขาละ บ้าน
ไหนปลูกเพื่อฟ้าได้ บ้านนั้นปลูกต้นแคได้ ดอกแคแสดส้มอร่อยจะตายไป
ทำไม่ไม่เลือกปลูกอย่างนั้นละ ก็เพราะว่าจะเอาสวยแต่ไม่เอาอิม เพราะ
ฉะนั้นตรงนี้เป็นเรื่องของการปรับตัวแล้ว ทั้งหมดนี้เพื่ออะไร เพื่อลด
จำนวนครั้งของการสตาร์ทรถยนต์เพื่อออกไปซื้อของข้างนอก
บางที่ขับรถทั้งเที่ยวเพื่อที่จะออกไปซื้อพริกขี้หนู 10 บาท แต่ค่ารถไปกลับ
40 บาท ทำไม่ต้องเสียเวลาอย่างนั้น ทำไม่ไม่ปลูกเอง ดินที่มีอยู่ปลูก
ไม้ประดับซะบ้าง แบ่งบางส่วนมาปลูกพวกพืชสวนครัวกินได้ ลดการพึ่งพา
ภายนอก ลดความจำเป็นที่ต้องขับรถออกไปตระเวนภายนอก เพราะตอน
นี้วันๆ เราเสียค่าน้ำมันจากการขับรถไปติด 40 ล้านบาท เท่ากับน้ำมัน
เชื้อเพลิง 12 ล้านลิตร ถ้าทำตรงนี้ได้ ช่วยลดได้เยอะทีเดียว เงิน 40 ล้าน
บาท สร้างโรงพยาบาลในต่างจังหวัด ระดับ 10 เตียง 1 โรงพยาบาลต่อ
วัน แล้วทำไม่พร้อมใจกันมารดัดในกรุงเทพฯ ละ เพราะทุกคนติดห้าง

เรายังมีหวังว่า ถ้าเราสามารถดึงการปล่อยก๊าซคาร์บอน-
ไดออกไซด์ที่ทั่วโลกเป็นอยู่ในเวลานี้ อยู่คนไหนทราบดีได้ 10 ปีนี้ได้
โอกาสรอดยังมีนิดหนึ่ง ถ้าภายใน 10 ปีนี้ละ นักวิทยาศาสตร์บางคนบอก
8 ปี ถ้าดึงการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่ได้ละ เขากล่าวว่าขึ้นถึง

2 องศา ซึ่งหากอุณหภูมิของโลกสูงขึ้นถึง
2 องศา น้ำแข็งละลาย น้ำท่วมหลายประเทศประมาณ
5 เมตรจากที่เรานั่งกันอยู่ สูงขึ้นไป แล้วมันจะ
ไม่หยุดแค่ 5 เมตร มันจะไปเรื่อย

M : ถ้าหากการเตรียมรับและปรับตัวมัน ทุเลาด้วย กรุงเทพฯ และประเทศไทยจะ เจอปัญหาอะไรบ้าง

ดร.จิรพล : น้ำท่วมต้องเจออยู่แล้วครับ แล้ว
ตอนนี้เรื่องภัยแล้งเข้ามา กรุงเทพฯ เวลาร้อน
ร้อนจัดจริงๆ เวลาฝนตกหนักนี้ คุณก็รู้ น้ำท่วม
ที่มันเสียหายนะ บางคนเคยกลับถึงบ้านท่วมทั้ง
ก็กลายเป็นกลับห้าทุ่ม เนื่องจากว่าเวลาถนน
เปียก การจราจรมันชะลอตัว เวลาน้ำท่วม
อุบัติเหตุเกิดขึ้น แทนที่จะกลับบ้าน ถนนก็
รุดว่าง ทำไม่ไม่กลับ ก็บอกว่า อย่รีบกลับบ้าน
ภัยอยู่ ย้ำว่า ก็ล่อมันเปียก มันบนรถไม่อยู่ ไป
ชนคนอื่น เพราะฉะนั้นเวลาฝนตกน้ำท่วม มัน
เกิดความเสียหายทั้งทางตรงทางอ้อมเยอะมาก
ทีเดียว

ปัญหาเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งเราไม่ได้พูด
กันเยอะมากนัก คือแทนที่จะได้ไปโรงเรียน
แล้วกลับมาปลอดภัย กลับมาอย่างมีความสุข
แต่เปล่า! กลับจากโรงเรียน แม้ต้องรับไป
โรงพยาบาล เพราะมีไข้กลับมา เพราะไปรับเอา
เชื้อหวัดจากเพื่อนที่โรงเรียนมา ตัวเองไม่
แข็งแรงพอ นอนดึก ดูทีวี เล่นเกม แล้วก็เลย
เปลี่ยนไปโรงเรียน

เพราะฉะนั้นมันเป็นเรื่องของปรับตัว
ที่กรุงเทพฯ ถ้าจะรับหลายอย่างขึ้นมาตอนนี้
แล้วโรงเรียนในท่ามกลางชุมชนที่มีความหนา
แน่นสูงๆ จะเป็นแหล่งแพร่โรคระบาดได้เยอะ
มากทีเดียว เราถึงบอกต้องระวังใจครับ โดย
เฉพาะโรคที่จากสัตว์ไปสู่คนจะมาเยอะขึ้น
อย่างไรก็ตามมองอีกแบบมาจากค้างคาว มันไป
กินผลไม้หวานๆ แล้วรอยจึกที่มันข่วนไว้ คนก็
ไปกินต่อ ก็เสร็จเลย ไวรัสติดเข้าไป แล้วตาย
เยอะมากนะในต่างประเทศ อย่างที่มาเลเซีย
ตายเป็นร้อยคน และที่บังคลาเทศก็ตายหลาย
สิบคน ในเมืองไทยจะตายไม่เยอะเท่าไร
เพราะหมอจะบอกว่า ตายเพราะหัวใจหยุดเต้น
ก็เลยไม่รู้จริงๆ ว่าตายเพราะอะไร

เราก็พูดให้หมดฟังตลอดเวลา มันต้อง
เก็บขึ้นเนื้อไปตรวจ ส่งไปวินิจฉัยทางแล็บว่า
อาการผิดปกติอย่างนี้ตายได้อย่างไร ปวดหัว
3 - 4 วันแล้วก็ตาย ต้องวินิจฉัยให้เจอ จะได้รู้
ว่าโลกนี้มาแล้วเมืองไทย

อุตสาหกรรมที่ผลิตไปส่งออก

ถ้าถามสำหรับคนไทยมันจำเป็นมั้ย มันไม่จำเป็น เช่น โรงงานกระดาษ โรงงานแก้ว โรงงานถลุงเหล็ก โรงงานอะลูมิเนียม ซึ่งพวกนี้ใช้ไฟฟ้าเยอะมาก แล้วประเทศไทยไม่ต้องการเยอะขนาดนี้ ปัจจุบันเราส่งปูนซีเมนต์ขายต่างประเทศ เราให้คนไทยมาทะเลาะกัน เพื่อเอาไฟฟ้าไปให้กับนักลงทุนต่างประเทศไปใช้ อย่างนี้ไม่น่า

ถ้าถามว่าปูนซีเมนต์ในเมืองไทยพอใช้ไหม เหลือเพื่อกระดาษล่ะ เหลือเพื่อ ตอนนี้ส่งออกเอเยอร์กระดาษด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นในแง่ของอุตสาหกรรมที่เรามีอยู่ขณะนี้ ไม่ถึงขั้นต้องตั้งโรงงานเพื่อขายโรงงาน แต่เนื่องจากโรงงานเหล่านี้ มันขยายตัวใหญ่ไปไม่ได้ มันก็เลยมีมันที่นี้ที่ก็ตื่นตาเห็นเงินอยู่เข้ามาก็เลยดีใจ แต่ว่าเบื้องหลังความดีใจดังกล่าว ต้องไปหาโรงไฟฟ้าพวกนี้ ไปป้อนนอกหินกรูด ก็ต้องมีคนตาย เขาก็ไม่ยอม ก็กลายเป็นว่าคนไทยต้องมาทะเลาะกันเอง กับวิธีการบริหารจัดการของรัฐบาล ซึ่งไม่ได้มองแบบภาพรวม จะแก้ปัญหาบางส่วน แล้วก็สร้างปัญหาอีกหลายส่วน

M : ในเวลานี้การผลิตไฟฟ้าของเมืองไทย ใช้วัตถุดิบอะไรมากที่สุด

ดร.จิรพล : เยอะที่สุดคือก๊าซธรรมชาติ รองลงไปคือถ่านหิน

“เราอะชินกับเรื่องการให้พลังงานคลื่นเปลือกไม้ได้ ต้องปรับ
มาใหม่ ซื้อมอบแถวบ้านได้มั้ย แทนที่ตอบบริษัทไปให้แล้ว
เพื่อปล่อยให้มีการศึกษาคาร์บอนไดออกไซด์น้อยลง”

นอกเหนือจากนั้นก็พวกน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนในเรื่องของพลังงาน ก็ 6 เปอร์เซ็นต์ แล้วก็ชีวมวล คือพวกไบโอดีเซล พวกฟืน ถ่าน ก๊าซโซลาร์ ก็ถือว่าเป็นพลังงานจากชีวมวล

นอกจากนั้น ก็มีโรงงานไฟฟ้าหลายแห่งด้วยกันที่ใช้ถ่าน เป็นเชื้อเพลิงโดยการต้มน้ำให้เดือด แล้วเอาไอน้ำมาผลิต แก๊วสุพรรณบุรี มีหลายโรงงานด้วยกัน แก๊วกาญจนบุรีก็เอากากอ้อยแห้งๆ ใส่เข้าไปในเตา เพื่อเป็นเชื้อเพลิงให้ต้มน้ำ แล้วก็ผลิตไฟฟ้าขายรัฐบาล ทางภาคใต้ก็เอาเศษยางพารา ที่เขาเอาไม้ต้นของมันไปทำโต๊ะ หรือทำอะไร ก็ทิ้งหรืออัด ก็ป้อนเข้าไปในเตาเผา เพื่อต้มน้ำ ผลิตไฟฟ้าขึ้นมาใช้

ส่วนที่ซื้อประเทศเพื่อนบ้านนิดหน่อยเอง คือไม่ถึง 2 เปอร์เซ็นต์ อย่างลาว เราดูว่าขายให้เราเยอะ แต่จริงๆ แล้วเราขายกลับไปก็จำปาสักเยอะ เพราะเขาไม่มีขายส่งในประเทศของเขา ฉะนั้น เขาขายให้เรา แล้วเราก็ขายต่อให้จำปาสัก เนื่องจากตามชายแดนไทยมีสายส่งเพียงพอ เขาก็ข้ามมาใช้สายส่งเรา เพราะทางจำปาสัก ไม่มีโรงไฟฟ้าใหญ่เพียงพอ มาเลเซียนี่เราซื้อช่วงขาดแคลนเท่านั้น ไม่ได้ซื้อกันทั้งปี

M : คุณมองการออกมาตรการเรื่องภาวะโลกร้อนของอดีตครองประธานาธิบดีอัล กอร์ อย่างไร

ดร.จิรพล : ดีมากๆ แต่ว่าเข้าไปหน่อย เขาม่าจะทำตอนที่เขามิ

อำนาจหน้าที่ ทำไม่คิดบ้างจ้ะ คิดจะทำอะไร ตัดตอนให้หมดอำนาจทุกที แล้วมาตอนนี้ร้องปาวๆ ขึ้นมา ก็ทำให้หลายคนตั้งข้อสังเกตว่า มันเป็นการสร้างฐานการเมืองกลับมาใหม่หรือเปล่า ขณะที่อยู่บนพาวเวอร์ มีโอกาสทำทุกอย่าง แต่กลับไม่ทำ แล้วการออกมาตรการบังคับข้างนอกที่ทำเป็นภาพยนตร์ออกมา (เรื่อง An Inconvenient Truth) พูดถึงปัญหา 99 เปอร์เซ็นต์ พอหนังจบแล้วค่อยขึ้นเป็นทีวีว่าต้องทำอะไรบ้าง ค่อยบอกทางออก... ลืม คือเหมือนกับวัดนี้ติดป้ายโฆษณาปิดทองฝังลูกนิมิตเสร็จเรียบร้อย ป้ายใหญ่โตติดข้างถนน แต่ลืมเขียนชื่อวัด เราชะไปเที่ยวงานนั่นถูกมั้ย อยู่ที่ไหน

คือในหนังทางออกมันกลายเป็นตัววิ่ง แล้วคุณดูมีละตัววิ่งที่บอกว่าคนยกจากคือใคร คนบันทึกเสียงคือใคร คนก็คิดว่าเป็นเครดิตสร้าง เดินออกจากโรง ทั้งที่ตรงนั้นสำคัญที่บอกว่า ทำอะไรได้บ้าง คือหนังทำมาดีทุกอย่าง แล้วก็คือไปเสียเวลาพูดเรื่องส่วนตัว ต้องเดินไต่ในโรยาสุมมากเกินไป ถ้าจะฟรีเซ็นต์ปัญหา โดยไม่แบ่งเรื่องส่วนตัวเข้ามา จะต้องพูดเรื่องปัญหาของโลกมากกว่านี้เยอะ

นี่ขอวิจารณ์กันตรงๆ แต่ไม่ใช่ว่าเราไม่ชื่นชมนะ ก็คิดว่าไม่ทำ แต่ว่าทำสายไปหน่อย น่าจะทำต่อเป็นรองประธานาธิบดี มันจะมีผลกระทบมากกว่านี้ เพราะตอนนั้น บิลล์ คลินตัน (อดีตประธานาธิบดีสหรัฐฯ) ก็เปิดไฟเขียวทุกอย่างให้อัล กอร์ ทำอะไรก็ได้ แต่ไม่ทำ คิดข้ามารู้ตัวอยากทำก็ตอนทั้งหมดสภาพ

M : ถึงที่สุดแล้วชีวิตประจำวันของคุณประหยัดพลังงานอย่างไรบ้าง

ดร.จิรพล : เรื่องไฟฟ้าที่บ้านระมัดระวังมาก เปิดให้น้อยที่สุด กลางวันก็ใช้แสงธรรมชาติ คือมีบล็อกแก้ว มีหลังคาโปร่งแสง มีอะไรต่างๆ ซึ่งจะลดความจำเป็นในการเปิดไฟไฟแสงสว่างในห้องครัว ในห้องน้ำ ซึ่งเรารู้ว่าบางทีเราเข้าห้องน้ำก็ต้องเปิดไฟ แต่ว่าทำไม่ต้องเปิดไฟในเวลากลางวัน เราก็ใส่ห้องโปร่งแสงที่หลังคา ใส่บล็อกแก้วที่ผนัง อันนี้ก็ช่วยได้เยอะ กลางคืนเราก็เปิดไฟเฉพาะดวงที่เราทำงานอยู่ ที่อื่นเราก็ใส่เป็นเซ็นเซอร์เอาไว้ เมื่อเดินไปมันถึงเปิด พอเราไม่เดินผ่านไป 3 นาที มันก็ปิดเอง ก็ช่วยได้เยอะแล้ว

นอกจากนั้น ผมกำลังอยู่ในขั้นตอนลดจำนวนกิโลเมตรที่เดินทางในแต่ละสัปดาห์ลง แล้วจะมีสักวันที่ซึ่งจักรยานจากบ้านไปที่ทำงาน **M**